

Køn og forældreuddannelse har stor indflydelse på elevers nationale testresultat

Af Center for Data og Analyse

Undervisningsministeriets datavarehus er udvidet med landsresultaterne fra de obligatoriske nationale test i dansk, læsning og matematik fordelt på elevens køn, herkomst og forældrenes uddannelsesniveau.

Følgende notat fokuser på forskellen i drenge og pigers testresultater i de obligatoriske test i dansk, læsning og matematik for skoleåret 2016/17. Det belyses også, at testresultaterne afhænger af forældrenes uddannelsesniveau.

Resumé

- **Piger klarer sig bedre end drenge i dansk, læsning:** Andelen af piger som opnår et resultat på 'god' eller derover er mærkbart højere end andelen af drenge. Dette gælder på samtlige fire klassetrin, hvor testen i dansk, læsning er obligatorisk.
- **Ingen kønsforskelle i matematik:** For de to obligatoriske nationale test i matematik i hhv. 3. og 6. klasse er der ikke nævneværdige forskelle i piger og drenges resultater.
- **Forældrenes uddannelsesniveau har stor betydning for elevernes resultater i både læsning og matematik:** Elever med højtuddannede forældre klarer sig markant bedre i de obligatoriske nationale test i dansk, læsning og matematik, end elever med lavtuddannede forældre.

Datagrundlaget

Dette notat bygger på resultaterne af de obligatoriske nationale test gennemført i skoleåret 2016/17. 212.720 elever deltog i de i alt fire obligatoriske nationale test i dansk, læsning og 108.363 elever deltog i de to obligatoriske test i matematik.

I UVM's datavarehus kan du tilgå opgørelserne over de nationale testresultater i forhold til ministeriets målsætning om at 80 procent af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test.

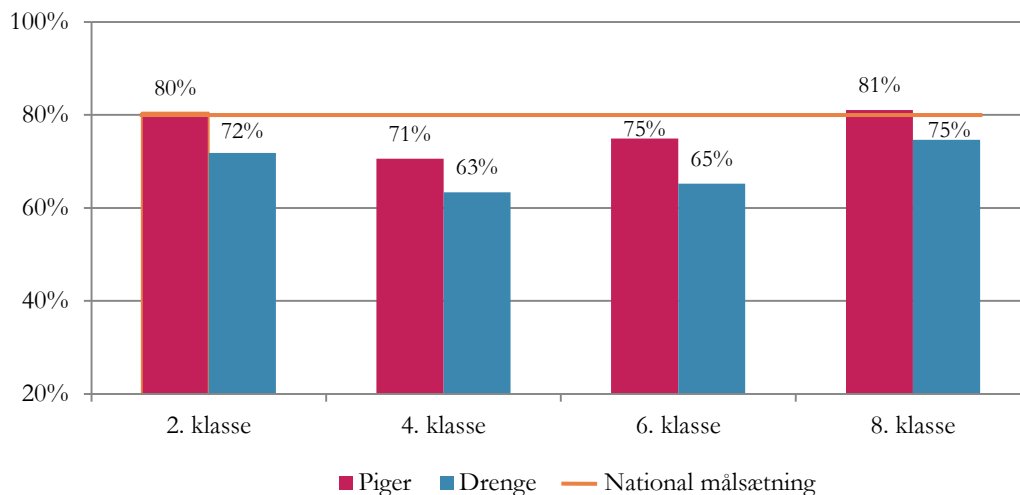
[Nationale måltal - Testresultater](#)

Pigerne bedst i dansk, læsning – Ingen kønsforskelle i matematik

Andelen af elever der opnår et resultat på 'god' eller derover i dansk, læsning er generelt højere blandt piger end blandt drenge, **jf. figur 1**. Dette gælder for alle fire obligatoriske test i dansk, læsning på 2., 4., 6., og 8. klassetrin.

Pigerne er således tættere på den nationale målsætning om, at 80 procent skal være gode til at læse, og overstiger endda målsætningen i 8. klasse. Her udgør andelen af piger, der opnår et resultat på 'god' eller derover 81 procent. Drengene er tættest på målsætningen i 8. klasse hvor 75 procent af drengene opnår resultatet 'god' eller derover.

Figur 1: Pigerne tættest på 80-procent målsætningen i dansk, læsning
Andelen af elever, der opnår et resultat på 'god' eller derover

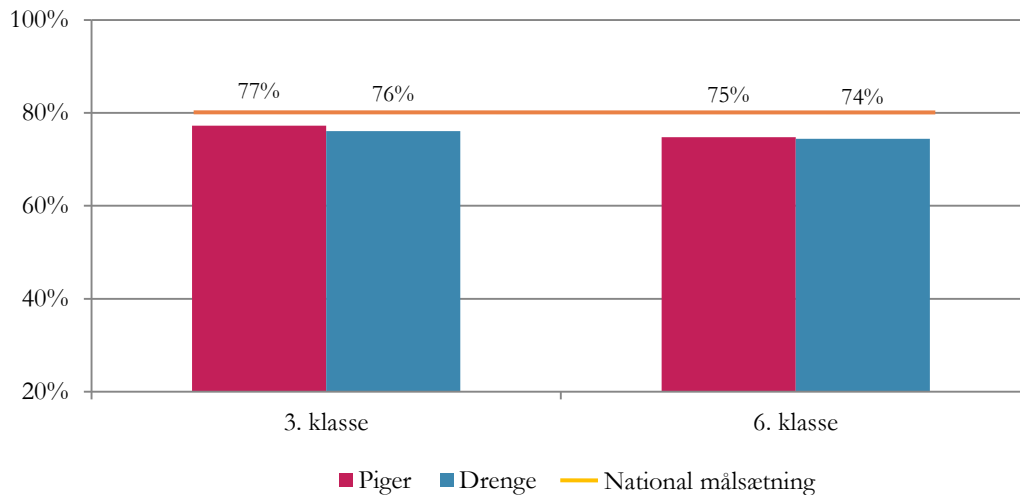
Note: Et resultat på 'god' eller derover dækker over et kriteriebaseret testresultat på 'god', 'rigtig god' eller 'fremragende'. Forskellen i andelen af piger og drenge der opnår resultatet 'god' eller derover er statistisk signifikant for alle klassetrin kontrolleret for forældrenes uddannelse og herkomst (logistisk regression).

Kilde: Data fra Styrelsen for IT og Læring og Danmarks Statistik.

Tendensen til at pigerne klarer sig mærkbart bedre kan ikke i samme grad genfindes for de obligatoriske test i matematik. Andelen der opnår resultatet 'god' eller derover er en anelse større hos pigerne end hos drengene, men forskellen udgør kun 1 procentpoint i de to obligatoriske test på 3. og 6. klassetrin.

Figur 2: Kun små kønsforskelle i Matematik

Andelen af elever, der opnår et resultat på 'god' eller derover

Note: Et resultat på 'god' eller derover dækker over et kriteriebaseret testresultat på 'god', 'rigtig god' eller 'fremragende'. Forskellen i andelen af piger og drenge der opnår resultatet 'god' eller derover er statistisk signifikant for testen på 3. klassetrin kontrolleret for forældrenes uddannelse og herkomst (logistisk regression). Forskellen er ikke statistisk signifikant for testen på 6. klassetrin.

Kilde: Data fra Styrelsen for IT og Læring og Danmarks Statistik.

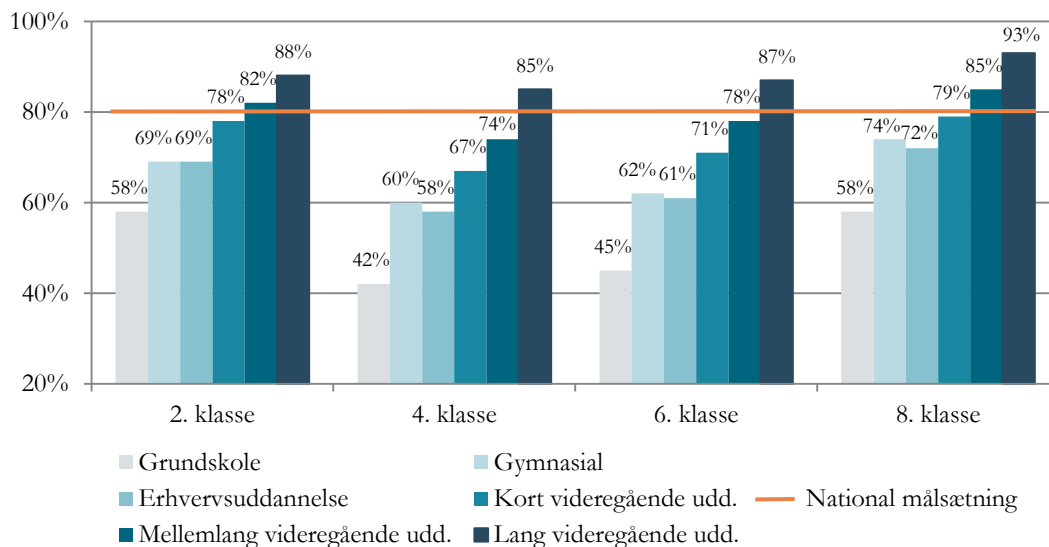
Stærk sammenhæng mellem forældrenes uddannelsesniveau og elevpræstationer i nationale test

Andelen af elever der opnår testresultatet 'god' stiger med forældrenes uddannelsesniveau, jf. figur 3. Denne tendens er tydelig ved alle fire obligatoriske nationale test i dansk, læsning.

Dette illustreres tydeligst ved at se på elever af forældre med henholdsvis laveste og højeste mulige uddannelsesniveau. Andelen af elever, der opnår et resultat på 'god' eller derover i de obligatoriske nationale test, er således mellem 42 og 58 procent blandt elever, hvis forældre ikke har anden uddannelse end grundskolen. For elever, hvor mindst én forælder har en lang videregående uddannelse, er andelen betydeligt større og udgør mellem 85 og 93 procent på tværs af de fire obligatoriske test i dansk, læsning.

Figur 3: Elever med højtuddannede forældre opnår bedre testresultater i dansk, læsning.

Andelen af elever, der opnår et resultat på 'god' eller derover

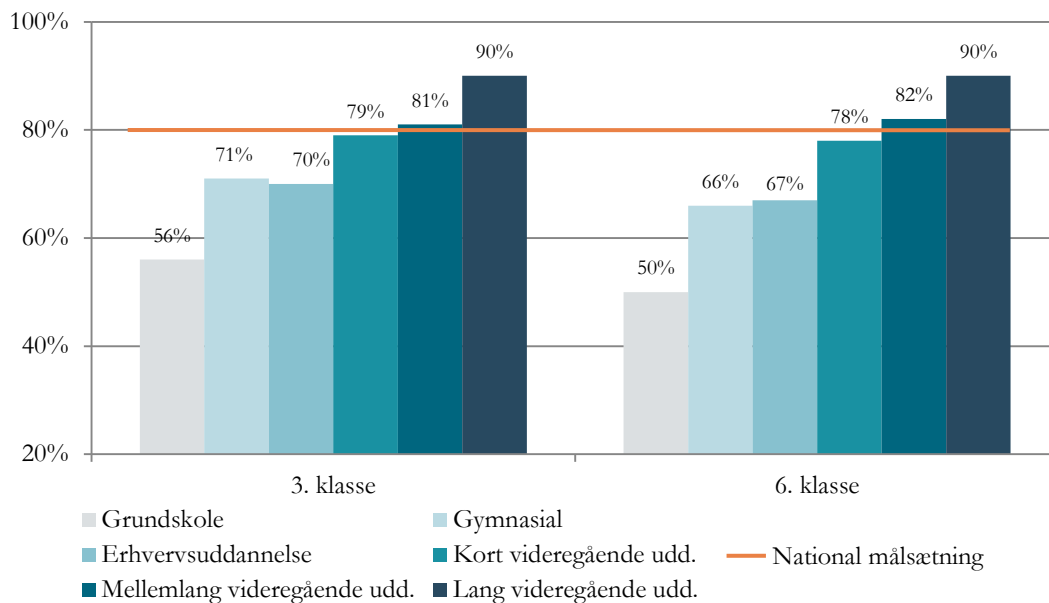
Note: Kategorierne refererer til uddannelsesniveaut på den højest uddannede forælder. Et resultat på 'god' eller derover dækker over et kriteriebaseret testresultat på 'god', 'rigtig god' eller 'fremragende'. Betydningen af forældre uddannelse er statistisk signifikant kontrolleret for elevens køn og herkomst (logistisk regression).

Kilde: Data fra Styrelsen for IT og Læring og Danmarks Statistik.

Samme tendens gør sig gældende for de obligatoriske test i matematik, jf. **figur 4**. Blandt elever, hvor mindst én forælder har en lang videregående uddannelse er 90 % gode til matematik. Har forældrene grundskolen som højst fuldførte uddannelse, er kun omkring halvdelen af eleverne gode til matematik.

Figur 4: Elever med højtuddannede forældre opnår (også) bedre testresultater i matematik

Andelen af elever, der opnår et resultat på 'god' eller derover

Note: Kategorierne refererer til uddannelsesniveaet på den højest uddannede forælder. Et resultat på 'god' eller derover dækker over et kriteriebaseret testresultat på 'god', 'rigtig god' eller 'fremragende'. Betydningen af forældre uddannelse er statistisk signifikant kontrolleret for elevens køn og herkomst (logistisk regression).

Kilde: Data fra Styrelsen for IT og Læring og Danmarks Statistik.

Hvordan opgøres elevernes resultater?

I dansk, læsning og matematik kan elevernes resultater udtrykkes på den kriteriebaserede skala. Her fremgår elevens resultat som et udtryk for elevernes faglige niveau i de dele af fagene, som testes. Skalaen er udarbejdet i samarbejde med ministeriets opgavekommissioner. De har udvalgt repræsentative opgaver og vurderet, hvor mange og hvilke af disse opgaver en elev bør kunne besvare rigtigt på hvert trin på skalaen.

De seks niveauer på den kriteriebaserede skala er:

- Fremragende præstation
- Rigtig god præstation
- God præstation
- Jævn præstation
- Mangelfuld præstation
- Ikke tilstrækkelig præstation

Et resultat på 'god' eller derover dækker således over en enten God, Rigtig god eller Fremragende præstation.

Detaljeret information om udregningen af elevernes resultater kan findes her [Vejledning om de nationale test](#)

Vil du vide mere?

Data anvendt i notatet er tilgængelig i Undervisningsministeriets datavarehus for Grundskolen på [følgende link](#). Her er det muligt at opdele de nationale testresultater på elevens køn, herkomst og uddannelsesniveaet på elevens forældre.

I Undervisningsministeriets datavarehus - www.uddannelsesstatistik.dk - er det endvidere muligt at tilgå en lang række andre data om bl.a. testresultater, fravær og karakterer i grundskolen på både skole, kommune og landsniveau.